

Teksts Jānis Goldbergs

Ziemāji ir lielākā novācamo graudaugu sadaļa, kas nozīmē, ka eksportēto graudu apjoms tonnās varētu sarukt.

Jūlija karstums nokaltēja vārpas

“Kopumā šā gada sezona iesākās cerīgi, un mūsu prognozes par ražu pat pārsniedza pērnā gada labos rezultātus. Šobrīd ziemājiem esam ražas prognozi samazinājuši par 15%. Karstums jūlijā nereti sasniedza 30 grādus pēc Celsija, kas ir par daudz labībai. Pie 25 grādiem graudi vienmērīgi nogatavojas un piebriest, bet pie 30 grādiem labība izkalta. Graudi bija aizmetušies, tomēr daudzi nerasniedza vajadzīgo izmēru. Vienkārši sakot, graudi ir, bet tie nav resni, tie ir tievāki un mazāki pēc izmēra. Zinātniski sakot, ir samazināta tilpummasa,” intervijā *Dienas Biznesam* sacīja O. Balodis, uzsverot – jūlija karstuma nodarītais posts nav tik nozīmīgs kā 2018. gada sausums, kas sākās jau aprīļa mēnesī. O. Balodis uzsvēra, ka ziemas kviešiem samazinātā tilpummasa ir tikai viens no rādītājiem, citi kvalitātes rādītāji labībai esot pieņemami. Proti, proteīna daudzums graudos ir labs, daudzviet jau novāktā labība liecina, ka graudi atbildīs augstākās kvalitātes prasībām un lopbarības procents nebūs augsts.

“Par ziemājiem jāteic, ka karstums burtiski nokaltēja labību un kulšana notiek par divām nedēļām ātrāk, nekā vajadzētu, tādēļ arī sekas ir mazāka raža,” paskaidroja O. Balodis.

Pupas, zirņi un citi pākšaugi, kas ziedēja pēc Līgo svētkiem, vairāk ir cietuši tieši ziedēšanas laikā, un tādēļ pākstis nav aizmetušās. Pagaidām ražas prognozes netiek izteiktas. Skaidrs, ka tā būs mazāka, un, iestrādājot pākšaugu masu zemē, nākamajā gadā var sagaidīt labas labības ražas.

“Par vasaras sējumiem šobrīd datu vēl nav, tādēļ prognozes ir pārgras, tomēr skaidrs, ka arī vasarāji ir nogatavojušies ātrāk un sējumi jau nokalst, kas nozīmē ātrāku kulšanu,” apstiprināja O. Balodis. Jautāts, vai lietavas augusta pirmajās nedēļās varētu uzlabot stāvokli, O. Balodis norādīja, ka tas drīzāk aizkavētu kulšanu un kvalitatīvu graudu novākšanu, nekā palielinātu ražu.

Labības raža būs mazāka, eksporta apjoms tonnās saruks

Lielā karstuma dēļ jūlijā ziemāju raža tiek prognozēta par 15% zemāka nekā pērn, visticamāk, mazākas būs arī pākšaugu ražas, arī vasaras sējumos vērojama pārgras nogatavošanās, *Dienas Biznesam* apstiprināja Latvijas Lauku konsultāciju centra (LLKC) Augkopības nodaļas vadītājs Oskars Balodis

Graudu eksporta apjoms tonnās, visticamāk, samazināsies

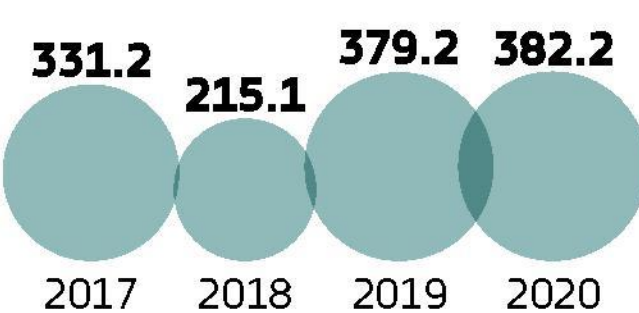
2020. gada iegūtā graudu kopražā bija lielākā Latvijas vēsturē – 3,5 miljoni tonnu. Tas bija par 10,6% vairāk nekā 2019. gadā, kad arī raža tika uzskatīta par labu. 2020. gadā tika sasniegta augstākā ražība no hektāra. Ziemāju graudu īpatsvars pērn sasniedza 2,4 miljonus tonnu, un tas bija par 9,8% vairāk nekā 2019. gadā. Šobrīd tieši ziemājiem tiek prognozēts aptuveni 15% liels ražas samazinājums, salīdzinot ar pērnā gadu.

2020. gadā Latvijā iepirka par 22% graudu vairāk nekā 2019. gadā, kopumā 3 miljonus tonnu. Cena kāpa par 3% pret pērnā gadu. Būtiska eksportam un cenai ir arī pārtikai izmantojamo graudu kvalitāte. Pērn 83% iepirkto graudu veidoja kvieši (2019. gadā – 81,4%), no tiem 80,2% bija pārtikas kvalitātes. 2019. gadā 85,5% bija pārtikas kvalitātes kvieši. Graudu eksports, ievērojot ražas pieaugumu un to, ka vietējais patēriņš faktiski stāv uz vietas, turpināja augt. ➔

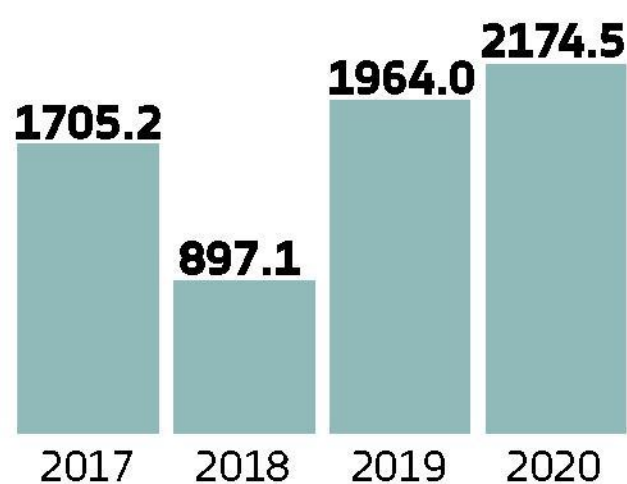
Graudaugu sējumi un raža pa gadiem

Ziemas kvieši

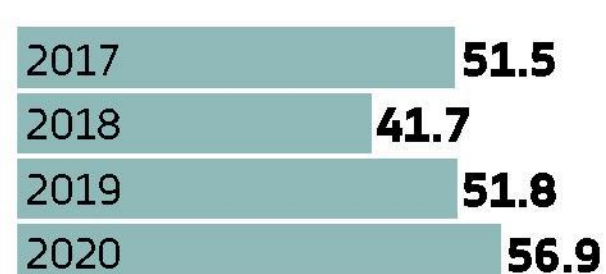
Sējumu platība hektāros

Kopražā tūkst. tonnu

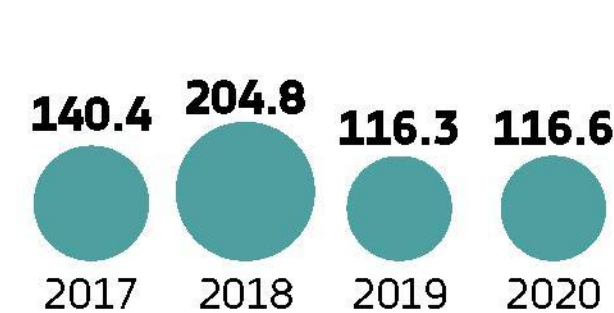

Ražība cnt. no hektāra

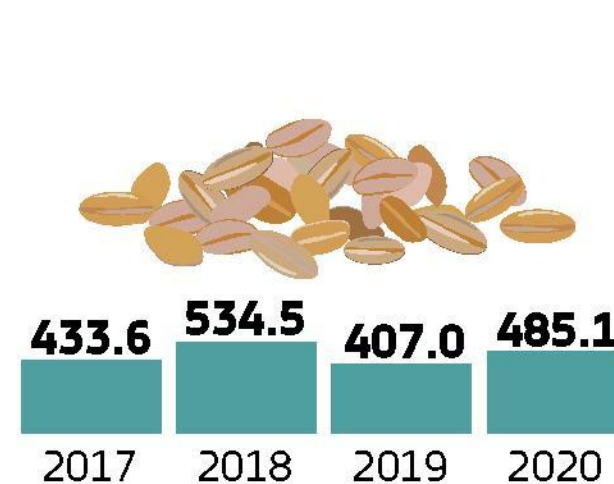

Vasaras kvieši

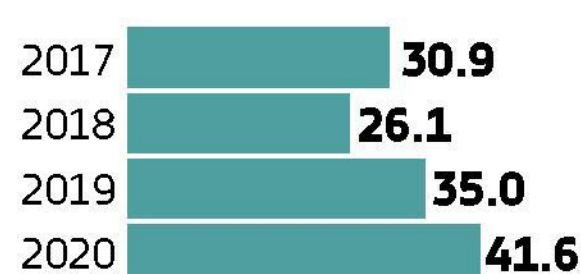
Sējumu platība hektāros

Kopražā tūkst. tonnu

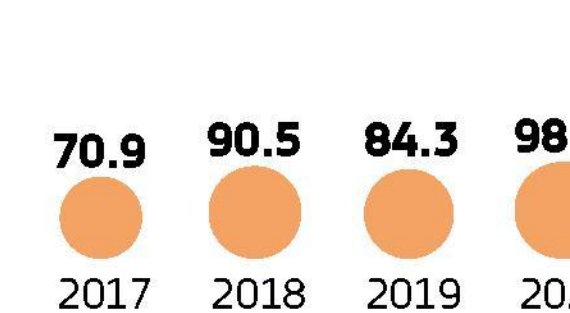

Ražība cnt. no hektāra

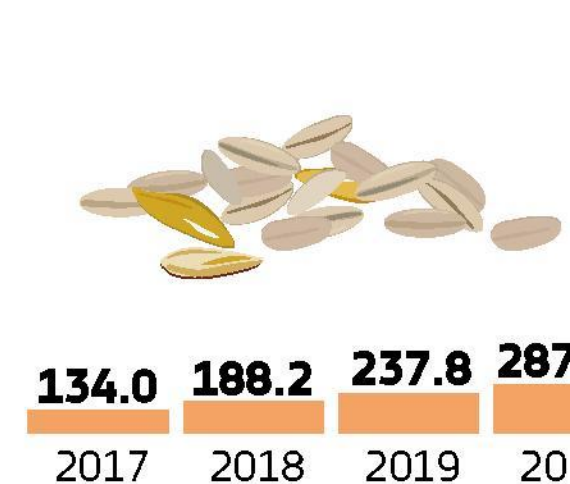

Auzas

Sējumu platība hektāros

Kopražā tūkst. tonnu

Ražība cnt. no hektāra

